

T.C.
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
AÇIK ERİŞİM VE KURUMSAL ARŞİV POLİTİKASI

POLİTİKA BAŞLIĞI:

Erzincan Üniversitesi Rektörlüğü bünyesinde basılı ve elektronik ortamda üretilmekte olan çalışmaların, (makale, kitap/kitap bölümleri, tez, proje, rapor, konferans bildirimleri/sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı vb.) üniversite bünyesinde uluslararası açık erişim standartlarına uygun açık erişim, kurumsal arşivleme, uzun dönemli derleme ve dijital koruma.

BAĞLAM:

İleri düzeyde eğitim-öğretim, araştırma, yayın ve danışmanlık ile sağlık hizmeti vermek üzere 1974 yılında kurulmuş, Türkiye Cumhuriyeti'nin çıkarlarına ve kalkınmasına hizmet edecek, sanayinin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte eğitim vermeyi, araştırmalar yapmayı ve araştırma sonuçlarının mümkün olan en geniş çevrelere sunulmasını ilke edinmiştir. Bir devlet üniversitesi olarak Erzincan Üniversitesi, lisans ve lisansüstü seviyelerde; araştırmacı, yaratıcı ve girişimci, eleştirel düşünceye yatkın ve karar vermede özgür, ekip çalışmasında başarılı, katma değeri yüksek üretime önderlik edecek, kendi iş ortamını yaratacak bilim insanları yetiştirerek ülkemize katkıda bulunmayı hedeflemekte ve bir araştırma üniversitesi olarak geniş kitlelere karşı taşıdığı sorumluluklarının önemini çok iyi bilmektedir.

Türkiye'nin sanayi alanında gelişimi ve Türkiye ekonomisinin geleceği, yeni teknolojilerden yararlanılmasına ve bu teknolojilerin geliştirilmesinde oynanacak aktif role bağlı olacaktır. Bunun içindir ki, ileri ülkelerde, özellikle teknolojik alanda üst düzeyde eğitim-öğretim ve araştırma yapma temel amacıyla benimsenen kurumlar, bilindiği üzere üniversitelerdir. Ülkemizde böylesi bir misyonu yüklenmesi için kurulan üniversitelerden biri olan Erzincan Üniversitesi'nin akademik çalışmalarının açık erişim olarak paylaşılması, bu çalışmaların görünürlüğünü ve tanınırlığını arttırmayı mümkün kılarak, yapılacak yeni araştırmalarda kamu ve özel sektörden daha fazla proje desteği sağlanmasına olanak tanıyacaktır. Bu nedenle Erzincan Üniversitesi, mensuplarına ait akademik çalışmaları mümkün olan en geniş kitlelere ulaştırabileceği bir açık erişim mekanizması ve bu kapsamda hizmet verecek bir açık erişim arşivi kurmaya karar vermiştir. Erzincan Üniversitesi Kütüphanesi, üniversite araştırmacılarına ait çalışmaların uygun formatlarda derlenmesinde, uzun dönemli korunmasında ve en geniş şekilde erişime sunulmasında stratejik bir rol oynayacaktır.

POLİTİKA AMAÇLARI:

1. Erzincan Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çalışmaların açık erişim standartlarına uygun olarak derlenmesi ve Kurumsal Akademik Arşivde korunmasının sağlanması.
2. Erzincan Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çalışmaların Atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmaların mümkün olan en geniş çevrelerde erişime sunulmasının sağlanması.

KAPSAM:

Politika amaçlarının birinci maddesine göre, bu politika Erzincan Üniversitesi tarafından doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen ve Erzincan Üniversitesi Mensupları tarafından gerçekleştirilen tüm akademik çalışmaları kapsar.

Politika amaçlarının ikinci maddesine göre; bir açık erişim platformu geliştirilerek, dağınık ortamda, Erzincan Üniversitesi Mensuplarının (makale, kitap/kitap bölümleri, tez, proje, rapor, konferans bildirimleri/sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı vb.) yayınlarının Erzincan Üniversitesi Açık Arşivi'ne girebilmesini ve bu kaynakların tüm paydaşlara telif haklarına dikkat edilecek şekilde sunulmasını kapsar.

Eğer bir Erzincan Üniversitesi Mensubunun akademik çalışması daha önce farklı bir açık erişim arşivinde arşivlenmişse ve internet aracılığıyla erişilebilir durumda ise, Erzincan Üniversitesi Kurumsal Arşiv sisteminde yeniden arşivlenmesine gerek yoktur.

TANIMLAR:

Erzincan Üniversitesi Mensubu: Bu metinde Erzincan Üniversitesi Akademisyenleri, Personeli ve Öğrencileri “Erzincan Üniversitesi Mensupları” olarak adlandırılmışlardır.

Açık Erişim: Bir Erzincan Üniversitesi Mensubu tarafından gerçekleştirilmiş akademik çalışmaya ücret ödmeden, engellenmeden, internet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmeyi ifade eder. Bu çalışmalar; hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanma hakkını kazanan makaleleri, tezleri, bildiri metinlerini, projelere ait çıktıları ve açık ders materyallerini içerir.

Kurumsal Akademik Arşiv: Erzincan Üniversitesi Mensuplarının araştırmaları, aldıkları fonlar ve yaratıcı faaliyetleri sonucu ortaya çıkan tüm çalışmaların arşivlenerek açık erişime sunulduğu sistemi ifade eder.

Akademik Arşiv: Erzincan Üniversitesi Mensuplarının araştırmaları, aldıkları fonlar ve yaratıcı faaliyetleri sonucu ortaya çıkan tüm çalışmaların arşivlenerek, açık erişime sunulmasını ifade eder.

İvedi Arşivleme/Opsiyonel Erişim: Akademik çalışmaların hakem denetiminden geçmiş biçimlerinin ivedilikle Erzincan Üniversitesi Açık Arşiv sisteminde arşivlenmesi ve erişime açılması sürecini,

Arşivleme: Akademik çalışmaların Erzincan Üniversitesi Arşiv sisteminde depolama sürecini,

Kişisel Arşivleme: Bir Erzincan Üniversitesi Mensubunun entelektüel katkı sağladığı çalışmasını Erzincan Üniversitesi Açık Arşivi’nde depolamasını içeren süreci ifade eder.

Ambargo: Araştırma sonuçlarının belli bir süre (6-12 ay) erişime kapalı tutulmasını ifade eder.

İLKELER:

Erzincan Üniversitesi Mensupları, akademik çalışmalarının uzun dönemli derlenmesi ve korunması konusunda aşağıdaki koşulları kabul eder:

- Her Erzincan Üniversitesi Mensubunun, entelektüel katkı sağladığı tüm akademik çalışmaların son versiyonları Erzincan Üniversitesi Açık Erişim Arşivi’nde depolanır. Ambargo vb. koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş bazı bireysel çalışmalar bu ilkenin dışındadır.
- Erzincan Üniversitesi Kütüphanesi, açık erişim olarak uygun şekilde yayınlanması için akademik çalışmalarını Erzincan Üniversitesi Açık Arşivi’nde depolayan Erzincan Üniversitesi Mensupları ile birlikte çalışır.
- Erzincan Üniversitesi Kütüphanesi, Erzincan Üniversitesi Açık Arşivi’nde yer alan tüm akademik çalışmaların derlenmesinin ve uzun dönemli korunmasının güvenli depolama ile gerçekleştirilmesini koordine eder.

Erzincan Üniversitesi Mensupları yukarıda sıralanan koşullar ile birlikte, bir akademik dergide yayımlanması onaylanmış olan akademik çalışmalara en üst düzeyde erişimin desteklenmesi için aşağıdaki süreçleri takip etmeyi onaylar:

- **Depolama:** Her Erzincan Üniversitesi Mensubu, hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanması için onaylanmış makalesinin bu sürümünü Akademik Arşiv sisteminde ivedi olarak arşivler.
- **Açık Erişim/Seçimli Gecikmiş Açık Erişim:** Yazar, çalışmalarının kamuya ivedilikle açılması için depolama sürecinde kullanılan açık erişim yazılımının ayarlarını “Açık Erişime İvedilikle Sunulması” seçimiyle gerçekleştirmesi yönünde desteklenir. Yazarın yayıncılarla yaptığı anlaşmalar ve kişisel arşivleme seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim iki başlıkta uygulanacaktır:

- ✓ Kamuya Açık Erişim
- ✓ Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim (Ambargo süresi 12 (oniki) ayı geçmeyecektir.)

- **Lisanslama:** Her Erzincan Üniversitesi Mensubu, entelektüel katkı sağladığı çalışmasının Erzincan Üniversitesi Kütüphanesi tarafından işletilecek Erzincan Üniversitesi Açık Arşivi'nde kamuya açık olarak açık dağıtım ve koruma prensiplerine uygun şekilde depolanacağını kabul eder. Yasal koşullar çerçevesinde, her Erzincan Üniversitesi Mensubu çalışmalarını yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını çiğnemeyecek şekilde tekeli olmayan, geri alınmaz ve tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile Erzincan Üniversitesi Açık Arşivi'nde depolamaya onay verir. Bu politikanın onayı, Rektör veya görevlendirdiği bir sorumlu tarafından takip edilir.
- **Çok Yazarlı Çalışmalarda Depolama Sorumluluğu:** Erzincan Üniversitesi Mensupları, birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliğinde hazırladıkları çalışmaları Erzincan Üniversitesi Açık Arşivi'nde depolayabilirler. Birden fazla Erzincan Üniversitesi Mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda ise, kaynağı Başyazar depolar.

Bu politikanın etkin biçimde uygulanabilmesi için aşağıdaki koşullara dikkat edilmelidir:

- Erzincan Üniversitesi Rektörlüğü, bu politikanın uygulanmasından sorumlu olacak ve gerektiğinde ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümünde ve politikada yapılabilecek değişiklikler konusunda yürütücü görevini üstlenecektir.
- Erzincan Üniversitesi Rektörlüğü, bir Açık Erişim Danışma Kurulu kurulmasına öncülük ederek bu kurulun yürütücülüğünü üstlenecektir.

Erzincan Üniversitesi Açık Erişim Danışma Kurulu:

Rektör Yardımcısı
Sosyal Bilimler Enstitüsü Temsilcisi
Fen Bilimleri Enstitüsü Temsilcisi
Sağlık Bilimler Enstitüsü Temsilcisi
Hukuk Fakültesi Dekanlığı Temsilcisi
Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanlığı Temsilcisi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığı Temsilcisi
Eğitim Fakültesi Dekanlığı Temsilcisi
Mühendislik Fakültesi Dekanlığı Temsilcisi
Tıp Fakültesi Dekanlığı Temsilcisi
İlahiyat Fakültesi Dekanlığı Temsilcisi
Eczacılık Fakültesi Dekanlığı Temsilcisi
Yüksekokullar Koordinatörü
Meslek Yüksekokulları Koordinatörü
Bilgi İşlem Daire Başkanı
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanından oluşacaktır.

- Açık Erişim Danışma Kurulu, bu politikanın yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her yıl, bu üç yılın sonunda takip eden dönemde ise her üç yılda bir, bu politikanın değerlendirmesini gerçekleştirmekle yükümlü olacaktır. Kurul, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etme veya değiştirme çalışmalarından sorumlu olacaktır. Öneri ve görüşler Erzincan Üniversitesi Rektörlüğü'ne sunulacaktır.